

PROJEKT JIŽNÍ SÚDÁN

modlitební dopis 2014/5 • srpen 2014

V půli července se domů vrátily oba naše týmy z několikátýdenního pobytu v Jižním Súdánu, v pořádku a s dobrými zprávami.

Hlavním cílem prvního týmu (Jaroslav Šmahel a Vít Šmajstrla) bylo navázat na loňský pobyt skupiny súdánských pastorů u nás a věnovat se vyučování a učednické formaci klíčových církevních vedoucích při cestách po sborech v Toritu, Kapuetě, Narus a Nimule. Záměrem druhého týmu (Rost' a Staněk a František Kaštil) bylo je prověřit, zda a jak je možné v místních podmínkách „budovat sbor“. Opěrným bodem pro tuto pionýrskou práci byla již postavená budova zdravotního střediska v oblasti Ofirica.

Jarek a Vít na cestách

Celá cesta se mi zdála být až "neuvěřitelně" úspěšná. Nejen, že se podařilo naplnit všechny plánované cíle, což kromě vyučování církevních vedoucích byla také kontrola využití peněz (například u pomocníků biskupa, při stavbě v Edu, v sirotčinci a v Ofirice), předání darů sirotkům sirotčince a příprava pobytu bratrů Rosti a Franty, ale podařilo se navázat nové kontakty a proniknout hlouběji do země.

Bezpečnostní situace je nejasná. Ač ze severu přicházejí neradostné zprávy a hovoří se až o hladomoru, v Eastern Equatoria se nyní neválčí (vláda každého z deseti jihosúdánských států má značnou autonomii a představitelé Eastern Equatoria jsou prý pevně rozhodnutí nedovolit přelití bojů mezi příznivci prezidenta Kiira a viceprezidenta Machara na své území). Nicméně vláda zjevně nemá bezpečnostní situaci pevně pod kontrolou, už kvůli rozšíření zbraní mezi lidmi (dobytek pasou teenageři, kteří jsou běžně vyzbrojeni samopaly).

Nejrizikovější je cestování. Cesty byly v období dešťů jen hraničně průjezdné, a to jen pro dobrá auta s náhonem na všechna čtyři kola. Dochází také k loupežným přepadením. Při cestování byla určitá nervozita na našich průvodcích místy patrná, proto když jsme někdy mívali ozbrojený doprovod, cítili jsme se jistější. Zpočátku jsem nechápal, proč se (na rozdíl od Česka) jezdí přes vesnice a kolem chodců nejvyšší možnou rychlostí - je to proto, že řidič tím vysílá jasný signál, že rozhodně nezastaví. Jindy jsme čekali asi hodinu, než opadne řeka, která se valila přes cestu, a naši průvodci byli znač-

ně nervózní, že by nás u řeky mohli objevit místní lidé. Jakmile voda klesla asi na půl metru, vyrazili jsme. Ovšem zase jindy jsme potkali auto plné místních děvčat bez mužského doprovodu. Zrovna se jim pokazilo auto, ale nevypadala nijak znepokojeně.

Po celou dobu jsme měli spolehlivé a přátelské průvodce v pastorech **Mosesovi z Nimule** a **Michalovi z Kapoety**. Vždy měli na sobě obleky a na krku kolárky, čímž při vyjednávání a zařizování získávali na autoritě, i když nechápu, jak to v tom vedru vydrželi.

Cestování je v Jižním Súdánu neuvěřitelně drahé. Na jedné straně tvrdé vyjednávání řidičů chápu, vždyť žádné auto nemůže dlouho vydržet ty mnohahodinové přesuny bez jediného rovného úseku. Přesto je znepokojující pozorovat, jak na cestách rychle mizí jedna stodolarovka za druhou. Trochu jsem se uklidňoval čtením Skutků apoštolů - přesuny a ubytování Pavlova evangelizačního týmu jistě také stály na dnešní peníze velmi mnoho. Misie zkrátka stojí peníze.

Čím jsme byli dále od Toritu, hlavního města Eastern Equatoria, tím milejší bylo přivítání místními a větší zájem o vyučování. Myslím, že přátelství, která jsme navázali v nejvzdálenějším bodě naší cesty, ve městě Narus a v Kapoetě, přinesou v budoucnosti další ovoce. Navázání našich přímých kontaktů s místními vedoucími by mohlo do budoucna velmi organizačně ulevit biskupu Bernardovi, který doposud musel veškeré kontakty osobně zprostředkovávat a cesty domlouvát.

Jarkovo vyučování bylo místy prorocké. Vysvětloval místním, jak chápeme úlohu české církve (chceme podírat jejich ruce, jako pomocníci podírali při modlitbě ruce Mojžíšovi), povzbuzoval je

připomínáním jejich minulých vítězství (jako si David připomínal před bojem s Goliášem svá vítězství nad lvem i medvědem), povzbuzoval do evangelizace. Já jsem vyučoval, jak číst, rozumět a aplikovat Bibli. Opakoval jsem také čtyři duchovní zákony a mnoho dalších věcí.

Jednou jsem chtěl exegezi procvičit na nějakém obtížnějším tématu a místní navrhli alkohol. Zkusil jsem obvyklou posloupnost argumentů: Ježíš pil alkohol... křesťané jej mohou pít...nemají se opíjet...s ohledem na ostatní často abstinují. Tvrdě jsem ale narazil - pití alkoholu křesťany je v místní církvi naprosto nepřijatelné. Proto jsou například přesvědčeni, že Ježíš neproměnil vodu ve víno, ale v mošt.

Skvělým objevem byl mladý bratr **Salomon**. Tento spolehlivý a zapálený bratr je opravdový poklad. Jednou jsme si večer povídali v chýši, ale před devátou se omluvil, že musí jít, protože od devíti do desíti má čas ztišení nad Písmem a modlitby. Měl také misijní srdce. Se svými přáteli chodil evangelizovat od domu k domu.

V Toritu jsme bydleli hned vedle sirotčince. Žije v něm žije asi 24 sirotků, 12 kluků a 12 děvčat. Postelí mají ale jen 12, tak na nich spí po dvou. Jarek se sirotky trávil večery, sedávali venku a povídali si. Vyprávěl jim o životě u nás, všechno je velmi zajímavé. Každý večer se s nimi také modlil. O jejich přimluvy za nás jsme velmi stáli – vždyť, jak jim Jarek opakovaně zdůrazňoval, sirotci jsou Bohu ze všech lidí nejbližší. Cítili jsme zde, že česká církev a české děti naléhavě potřebují Boží dotyk. Jednou jsem se modliteb účastnil a byl to silný zážitek: jejich jednoduché chvály měly zvláštní kouzlo. Když se začali modlit, bylo to jako řeka. Modlili se všichni najednou a nahlas vlastními slovy. Chlapec, který seděl vedle mě, se modlil anglicky, takže jsem mu rozuměl - s velkou naléhavostí a vážností prosil Boha za nás a za naši zemi.

Zdravotně jsem zasahoval pouze nepravidelně. U sirotků jsem ošetřoval neléčené vředy na nohách po kousnutí hmyzem a občas někdo přišel na vy-

šetření s nějakým problémem. Jednou jsme navštívili toritského mladého učitele s horečkou. Léky všem neuvěřitelně rychle zabírají a všechno se rychle hojí. Například jeden doktor ležel s horečkou dva týdny a asi tři hodiny po užití antibiotika se mu zcela ulevilo. Lékárničku jsme spotřebovali do dna. Jeden muž si stěžoval, že poslední dobou špatně vidí na čtení - půjčil jsem mu svoje brýle a najednou viděl dobře. Doporučil jsem mu, ať si tedy brýle na čtení koupí, ale on si posteskl, že nejbližší optika je v hlavním městě, což je tři dny cesty.

Zdravotní středisko v Ofirice je dobře zásobeno základními léky, ale místní zdravotník ordinuje velmi sporadicky a pokud mohu soudit, tak léky přiděluje spíše náhodně. Laborant, který by pod mikroskopem z kapky krve diagnostikoval malárii, nebyl přítomen vůbec. Přítom i nezdravotník se zdravým rozumem a základními znalostmi by udělal pro místní obrovský kus práce. 95% zdravotní péče je schopen poskytnout nelékařský zdravotní personál. Jsem docela rád, že středisko tak, jak nyní funguje, není placeno z našich zdrojů (starost o ně převzala místní vláda).

Poprvé jsem plně docenil důležitost přimluvných modliteb. Musím přiznat, že dříve jsem je trochu podceňoval a úplně jsem nechápal, proč Jarek každý den posílá do ČR tak podrobné průběžné zprávy pro modlitebníky. Boží ruka byla ale tak zřetelně patrná nad námi i nad bratry v Ofirice a Bůh měl věci tak pevně pod kontrolou, až mě to přemáhalo. Všem přimlouvajícím se tedy ještě jednou děkuji.

(postřehy z cesty sepsal Vít Šmajstrla)

Rost'a a Franta v Ofirice

Především buď chvála Bohu, protože od začátku do konce bylo zřejmé, že je to On, kdo má zájem na šíření evangelia v kmeni Ofiriha, a On také všechny události obdivuhodně řídil. A díky také vám všem modlitebníkům, kteří jste od Pána přijali tento svůj díl odpovědnosti a výpravu jste nesli na modlitbách. Byli jsme celou dobu zdraví, nikdo nás neohrozil a služba byla požehnaná.

Výprava trvala od 5. do 31. července, cestování přes Ugandu bezpečné, ale zdlouhavé, takže v samotné Ofirice jsme byli od 10. do 26. července, tedy 17 dní. Ofiriha („h“ zní v řeči skoro jako „k“) je název kmene a jeho území o velikosti asi okresu uvnitř trojúhelníku mezi Torirem, Magwi a Longairem. Malebná krajina širokých údolí mezi horami. Kmen Ofiriha v etnografické literatuře zatím nenajdete. Tito lidé byli dosud považováni za příslušníky kmene Lotuko, oni však mají svůj vlastní jazyk a považují se za kmen. Před trúnem Ježíšovým proto musí jednou být i lid Ofiriha, neboť tam

budou lidé všech národů, jazyků, kmenů a ras. Když jsem slyšel, že tam dosud není církev, a že si nejen biskup Bernard z Toritu, ale i náčelník z Ofirihy přejí založit sbor, byla to pro mě silná motivace, nechat se použít a přispět k naplnění Božího záměru.

Základnu (místnost k ubytování) jsme měli ve vesnici Tabwor, pod kopcem Miriaji, kde je již postavené zdravotní středisko. Byli jsme tři, kromě nás dvou ještě Solomon, oddaný učedník. Je mu 24 let, je původem z Jižního Súdánu, ale od 3 let žil v exilu v Ugandě. Měsíc před naším příjezdem se vrátil, zúčastnil se vyučování Jardy a Víta v Toritu, a na jejich a biskupovo doporučení jsme si ho vzali jako učedníka do týmu v Ofirice. To bylo opravdu dokonalé Boží řízení. Každý den jsme se střídavě oba (Rost'a i Franta) Solomonovi věnovali v učednickém programu. Solomon se velice osvědčil a i po našem odjezdu tam zůstává a pomáhá.

V červenci je období dešťů, tj. období práce na polích. Přes den byli všichni zaměstnaní, dokonce i děti, zrovna totiž dozrávalo proso a děti od rozednění do západu slunka plašily na polích ptáky. Na shromáždění ke klinice proto lidé přicházeli až za hluboké tmy, přibližně po 21. hodině a zůstávali zpravidla tak do 23. Tak jsme je měli skoro každý večer kolem 40 dětí a do 10 dospělých posluchačů. Několik křesťanů už tam bylo, ti, kteří uvěřili někde ve městě a pak se vrátili do vesnice, naučili své děti křesťanské písničky, jen neměli kazatele a nescházeli se k bohoslužbám, takové stádečko bez pastýře. Ledaskdo se tam však považuje za křesťana, i ti kdo, stále ještě praktikují pohanské rituály, i ti, kdo se často opíjejí (vaří tam „pivo“ ze surgum, chutná to jako kyselý burčák).

Na shromážděních při měsíčku Solomon míval program pro děti, učil je další písničky, Rost'a zpravidla podle situace přidal slovíčko dětem, či dospělým. Skvěle se osvědčil jako překladatel Charles – taky poslaný od Boha – dali jsme mu přezdívku „Simba“. Většinu shromáždění jsme tedy měli v noci, přece jen se však podařilo lidi pozvat i na první dopolední nedělní shromáždění 20. července. Solomon je vedl, Rost'a kázal.

Přes den Franta využíval dobře zásobenou lékárnu, kterou nás vybavil Vít, a ošetřoval zraněné a nemocné, za které jsme se i modlili. Franta si získal velkou důvěru, až se někdy zdálo, že si někdy i vymýšlejí... ale, těžko říct. Všichni zdejší mají v sobě plno červů a parazitů, protože pijí špinavou vodu, obyčejné rány jim hnisají, protože nejsou desinfikované, dostávají otravu krve...

Většinu dní jsme byli s lidmi v Tabwor, chtěli jsme však poznat víc vesnic kmene Ofirihy. V tom nám neocenitelně pomohl náčelník Sebit. Ofirihy je sice jeden kmen, ale podle územní správy spadá

do tří „boma“. Každá „boma“ má svého náčelníka, který je volený na dobu neurčitou, dokud to zvládá dobře. Sebit je poměrně mladý náčelník severní „bomy“ - ještě mu není 40. Má zodpovědnost za 5 vesnic: Tabwor (tam je klinika), Ramorok (tam bydlí náčelník Sebit), Hisiha, Lodulan a Molek. Do jižní „bomy“ patří vesnice Losurak a Iere, a zvláštní „bomu“ tvoří skupina vesnic na jihu „Omiling“. Každá „boma“ má tedy svého náčelníka a bez jeho svolení tam cizinec nesmí. Proto ta neocenitelná služba náčelníka Sebita, s nímž jsme se spřátelili a on nám zajistil nejen pozvání do všech vesnic, ale osobně nás všude doprovázel a zajistil svolání lidí na večerní shromáždění. Protože jsme končili před půlnocí, vždy jsme ve vesnici přespali. Takto jsme podnikli dvě dvoudenní a jednu třídenní výpravu, pochod zarostlou buší, ve vedru i v dešti. Ve čtyřech vesnicích, které jsme navštívili, jsme byli první běloši, kteří tam kdy vstoupili. Děti od nás utíkaly s křikem „opice“! To však neznamená, že by tam byli lidé nazí a zcela necivilizovaní, to ne, jen žijí jakoby zapomenutí světem a byli moc vděční, že o ně máme zájem. V každé vesnici Franta ošetřoval, Rost'a kázal.

Nejvyspělejší vesnice je Omiling, ale tam nás přijali poněkud rezervovaně. Už tam je katolické společenství, ale vede je katecheta, který byl při našem příchodu opilý a odmítl nás pustit přespát na místní klinice, i když to bylo domluvené, a nepřesvědčil ho ani náčelník. Tak jsme přespali na betonové podlaze ve škole. Ráno pak bylo shromáždění, katecheta už vystřízlivěl, vedl bohoslužbu a Rost'a kázal (neodpustil si přitom v kázání aplikaci na opilství).

Duchovně asi nejrozvinutější společenství jsme potkali v Losurak. Je tam už 4 roky moc šikovný kazatel Jakob, výborný muzikant, dal dohromady zpěváky a muzikanty, měli jsme pěkné živé shromáždění pod mangovníkem. Naopak nejbídněji jsou na tom lidé ve skupině vesnic Hisiha, Lodulan a Molek, materiálně, zdravotně, i duchovně. Zase na druhou stranu se nám zdálo, že asi žijí nejvíc pospolitě. I tam nás přivítali velice vděčně, zabili pro nás kozu a přišli na večerní shromáždění.

Rost'a Staněk v Tabwor

Když nepočítáme poměrně rozvinutý Omiling, tak ze 7 vesnic jediná vesnice má studnu s pumpou, ta je v Tabwor. Jinak všude pijí vodu z potoků a tůní, v období sucha je to naprosto kritické. Právě o zřízení studny nás všude prosili. A všude také opakovali přání mít dobře fungující 3 instituce, které považují za nejdůležitější: kliniku, školu a církve.

V Tabwor tedy vzniká nový sbor. Díky Bohu! A ještě jedno milé překvapení na konec: Poslední den v Toritu, když jsme se loučili s biskupem Bernardem, objevil se ráno chlapík, asi 60 let. Narodil se v Ofirice, ale odešel odtud a uvěřil v Ježíše Krista, stal se kazatelem, žil v Chartúmu a pak 8 let sloužil jako kazatel v Egyptě, teď se vrací a je připraven sloužit svému kmeni v Tabwor. Ten kazatel se jmenuje **Jino Ceasar Marko**. Takže po našem odjezdu ho Bernard chce uvést do služby v Tabwor a přidělit mu Solomona jako učedníka. Není to úžasné? Kdo by to takto vymyslel a připravil? Jedině Bohu buď chvála!

(sepsal Rost'a Staněk)

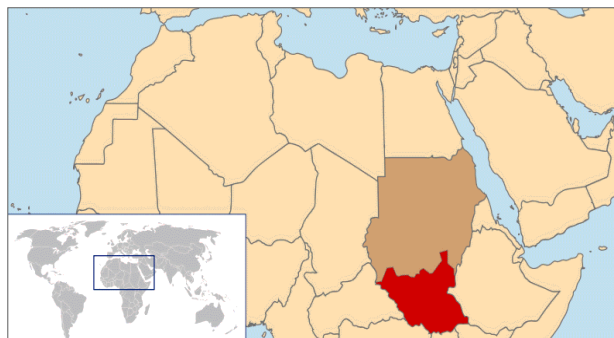

Jarda Šmahel s doprovodem

ISACHAR není klasickou humanitární „neziskovkou“ a naší ambicí není konkurovat službě Člověka v tísní či Lékařů bez hranic, kteří v zemi také působí a odvádějí tam skvělou práci. **My chápeme jako prioritu své služby učednickou a vzdělávací pomoc místní církvi a tomuto cíli přizpůsobujeme i prostředky a formy pomoci.**

Naším partnerem je diecéze episkopální církve (Episcopal Church of South Sudan) se sídlem v Toritu, v čele s biskupem Bernardem Oringo Balmoiem. V zemi působí řada církví, avšak právě s těmito bratry nás spojil Bůh a povolává nás, abychom jim posloužili. Pokud místní církve sytí sirotky, sytíme je spolu s nimi, bude-li pečovat o přesídlence ze severu, podpoříme je. Naše povolání je však především misijní a vzdělávací. Toto povolání vidíme v současné době takto:

- **Vzdělávání pastorů a vedoucích**
- **Podpora sirotčince v Toritu**
- **Podpora a rozvoj sboru v oblasti Ofirica**
- **Podpora biskupa Bernarda a jeho týmu**

Jak můžete pomoci?

- **Modlete se!**
- Zvažte, zda se vy osobně, vaše skupinka či sbor nemůžete **přímo zapojit do této služby**.
- Uvažte **finanční podporu** některé z částí projektu.
- Pomozte **šířit informace**, aby se dostaly k těm, které by mohly zaujmout.
- Staňte se členy **Společnosti přátel Jižního Súdánu**, která slouží k všestranné podpoře služby v Jižním Súdánu, realizované sdružením ISACHAR.
- Pomozte uspořádat **sbírku či misijní bazar ve prospěch sirotčince** v Toritu. Možná by vaše školní třída, nedělní besídka či dětský klub mohl podporovat některé z dětí dlouhodoběji.
- **Pozvěte našeho zástupce k prezentaci projektu!** Rádi přijedeme do vašeho sboru, představíme projekt, zodpovíme dotazy, navážeme osobní spolupráci. Je možno domluvit kázání či vyučování na téma misie či třeba diskusní setkání o situaci v zemi a možnostech pomoci.
- Pomozte zorganizovat ve vašem městě **výstavu fotografií z Jižního Súdánu**. Soubor několika desítek velkoformátových zapaspartovaných fotografií (70 x 100 mm), dokumentující život v zemi, je možno zapůjčit k vystavení ve vhodných prostorách.

KONTAKTY:

Sdružení Isachar

IČO: 26614332

Opłtova 155, 436 03 Litvínov

bankovní spojení: **78-7002590237/0100**

www.sudan.isachar.cz

variabilní symboly pro dary:

VS: **111** výstavba vzdělávacího centra v Edu

VS: **222** celkové financování projektu

VS: **333** mzdové náklady (J. Šmahel)

VS: **444** podpora sirotčince v Toritu

kontakt pro Ostravu a okolí:

Vít Šmajstrla, KS Ostrava

tel.: 603 272 683, e-mail: bormed1@volny.cz

www.kaesostrava.cz